Thế giới đang đứng trước bước ngoặt

Bởi Frank , 9 Tháng 7 2026

Thế giới đang đứng trước bước ngoặt

Tại sao sự kiên nhẫn của Nga đã cạn kiệt và phương Tây vẫn mù quáng



Russia's Patience Is OVER. Iran War Starts Again. NATO Summit Joke. | Larry C. Johnson

Bởi Frank Dumon

> Trong sương mù của các báo cáo truyền thông phương Tây, thực tế thường dường như là một biến số tùy chọn. Trong khi các chính trị gia châu Âu chúc mừng lẫn nhau tại các hội nghị thượng đỉnh NATO vô nghĩa với những chiến thắng hư cấu, thì mảng kiến trúc an ninh quốc tế đang dịch chuyển không thể đảo ngược. Một cuộc trò chuyện gần đây trên kênh Neutrality Studies giữa người dẫn chương trình Pascal Lottaz và nhà phân tích Larry Johnson đã soi sáng đáng lo ngại về sự leo thang hiện tại giữa Hoa Kỳ, Iran và Nga.

Những gì được trình bày ra bên ngoài như là các động thái ngoại giao hay các sự cố quân sự hạn chế, khi kiểm tra kỹ hơn, hóa ra là lỗi hệ thống của một bá quyền đã đạt đến giới hạn của chính mình. Bài viết này phân tích ba điểm nóng đang hội tụ hiện nay: việc vi phạm các giao thức ở Eo biển Hormuz bởi Hoa Kỳ và các đồng minh, tình trạng thê thảm của cơ sở hạ tầng năng lượng Hoa Kỳ, và sự thay đổi cơ bản trong chiến lược của Nga tại Ukraine từ "chiến dịch quân sự đặc biệt" sang một cuộc tổng chiến tranh chống lại NATO.

Việc vi phạm giao thức Hormuz

Căng thẳng ở Vịnh Ba Tư không phải là mới, nhưng sự leo thang gần đây đánh dấu một bước ngoặt chất lượng. Trung tâm của vấn đề này là Bản ghi nhớ (MOU) được ký kết để đảm bảo việc đi lại an toàn của tàu thương mại. Như Larry Johnson đã nhấn mạnh đúng đắn, điều khoản năm của MOU này đang bị các nhà bình luận và nhà hoạch định chính sách phương Tây bỏ qua một cách có hệ thống. Điều khoản này nêu rõ rằng Cộng hòa Hồi giáo Iran, và không ai khác, chịu trách nhiệm điều phối việc đi lại an toàn của tàu thuyền trong khoảng thời gian sáu mươi ngày.

Iran đã thực hiện trách nhiệm này bằng cách đưa ra giao thức Cơ quan Quản lý Eo biển Ba Tư (PGSA). Đây không phải là bộ máy quan liêu tùy tiện, mà là một cơ chế an ninh cần thiết. Các tàu phải cung cấp thông tin về danh tính, hàng hóa, thủy thủ đoàn và lộ trình. Chỉ những tàu đáp ứng các điều kiện và nhận được phê duyệt mới được phép đi qua eo biển. Việc không tuân thủ có thể dẫn đến từ chối cho phép đi qua hoặc, như đã xảy ra gần đây, dẫn đến "phản ứng mạnh mẽ".

Tuy nhiên, việc vi phạm giao thức này không đến từ Iran, mà từ Qatar và Kuwait, được Hoa Kỳ hậu thuẫn. Các quốc gia này đã cố gắng dẫn tàu qua eo biển mà không có sự phê duyệt PGSA cần thiết, vi phạm trực tiếp điều 5 của thỏa thuận. Khi Iran thực thi quyền của mình để ngăn chặn bốn con tàu cố gắng buôn lậu qua các tuyến đường thay thế, Washington đã không phản ứng bằng ngoại giao, mà bằng các mối đe dọa quân sự và các cuộc tấn công thực tế.

Hoa Kỳ đơn phương tuyên bố rằng họ có quyền kiểm soát việc đi lại, một tuyên bố không có trong MOU. Bằng cách sau đó tái áp đặt các lệnh trừng phạt đối với xuất khẩu dầu mỏ của Iran, chỉ vài ngày sau khi tạm ngừng ngắn hạn, chính quyền Hoa Kỳ đã chính thức tuyên bố thỏa thuận này chết. Iran giờ có mọi cơ sở đạo đức và pháp lý để khẳng định rằng MOU không còn ràng buộc nữa. Kết quả là một tình huống de facto trong đó Iran giữ eo biển mở cho "bạn bè và gia đình", trong khi tàu của các quốc gia liên kết với Hoa Kỳ và Israel có nguy cơ bị ngăn chặn hoặc tấn công. Đây không phải là hỗn loạn; đó là một trật tự mới mà Iran đang áp đặt bằng các phương tiện mà phương Tây đã đánh giá thấp.

Huyền thoại về độc lập năng lượng của Hoa Kỳ

Một trong những hiểu biết đáng ngạc nhiên nhưng quan trọng nhất từ phân tích của Johnson liên quan đến tính dễ bị tổn thương của nguồn cung năng lượng Hoa Kỳ. Câu chuyện về độc lập năng lượng của Hoa Kỳ phần lớn là hư cấu khi nói đến nhu cầu cụ

thể của ngành lọc dầu. Hoa Kỳ là nước nhập khẩu ròng dầu thô chua (sour crude). Các nhà máy lọc dầu dọc theo Bờ Vịnh, phần lớn thuộc sở hữu của các tập đoàn hùng mạnh như của anh em Koch, được thiết kế kỹ thuật để xử lý dầu nặng, chua. Họ không thể dễ dàng chuyển sang dầu ngọt (sweet crude) mà không cần đầu tư khổng lồ và mất thời gian.

Sự phụ thuộc này khiến Hoa Kỳ cực kỳ dễ bị tổn thương trước các gián đoạn ở Trung Đông. Johnson chỉ ra rằng dự trữ dầu chiến lược của Hoa Kỳ gần như cạn kiệt. Hơn nữa, chuỗi cung ứng hậu cần cho các hoạt động quân sự bắt đầu trục trặc. Các máy bay tiếp nhiên liệu, rất cần thiết cho việc tiếp nhiên liệu cho máy bay chiến đấu như F-35 trong các nhiệm vụ dài đến Iran, không còn được cung cấp đầy đủ vì nguồn dự trữ nhiên liệu đang cạn kiệt.

Khi Trump nói về tình trạng thiếu dầu trong vòng bốn tuần, đây không phải là tu từ học, mà là sự phản ánh của thực tế vật lý này. Các lệnh trừng phạt mới đối với Iran cắt đứt Hoa Kỳ khỏi một nguồn dầu chua quan trọng. Trong nỗ lực che đậy sự thiếu hụt này, Washington tiến hành một cuộc chiến giả tạo. Các cuộc tấn công vào mục tiêu Iran được truyền thông phóng đại thành một chiến dịch quy mô lớn, nhưng những người trong cuộc báo cáo rằng cường độ vẫn còn xa so với các hoạt động trong giai đoạn đầu của xung đột. Việc vô hiệu hóa các Đội Hành động Khẩn cấp (CAT) tại Lầu Năm Góc, hiện chỉ hoạt động trong giờ hành chính thay vì 24/7, xác nhận rằng Hoa Kỳ không ở trong tình trạng chiến tranh. Đó là một cường quốc đang bluffing, biết rõ những hạn chế của chính mình, nhưng vẫn hành động hung hăng để tránh mất mặt.

Hội nghị thượng đỉnh NATO ở Ankara: Một vở kịch trống rỗng



Trong khi căng thẳng ở Trung Đông gia tăng, một cuộc họp NATO song song đã diễn ra ở Ankara. Bầu không khí ở đó có thể được mô tả tốt nhất là siêu thực. Donald Trump, mặc dù rõ ràng không thoải mái, đã cố gắng trấn an các đồng minh châu Âu với những lời hứa mà ông không thể thực hiện. Đề nghị của ông về

> việc để người châu Âu xây dựng tên lửa Patriot tại chỗ, trong khi chính Hoa Kỳ đang thiếu hụt kim loại đất hiếm và các thành phần quan trọng, là một ẩn dụ cho ngành công nghiệp quốc phòng phương Tây hiện nay: lò nướng đang bật, nhưng không có bột mì và không có trứng.

Các nhà lãnh đạo châu Âu, bao gồm Thủ tướng Phần Lan Petteri Orpo, vẫn bám vào câu chuyện rằng Ukraine đang thắng cuộc chiến. Tổng thống Alexander Stubb của Phần Lan thậm chí còn đi xa đến mức tuyên bố rằng "Ukraine đã thắng cuộc chiến". Tuyên bố này không chỉ sai về mặt thực tế, mà còn thể hiện sự ngắt kết nối nguy hiểm với thực tế. Nó định nghĩa "thắng" chỉ đơn thuần là không đầu hàng, một định nghĩa có thể đảo ngược mọi thất bại trong lịch sử. Điểm mù này được nuôi dưỡng bởi một cỗ máy tuyên truyền phải làm việc ngày càng chăm chỉ để thu hẹp khoảng cách giữa câu chuyện và thực tế. Trong khi truyền thông phương Tây ăn mừng như thể âm nhạc vẫn còn chơi, thì khán phòng đã trống từ lâu. Thái độ hiếu chiến của châu Âu, được khuyến khích bởi những nhân vật có ít thứ để mất, đang đẩy lục địa này đến bờ vực mà họ không muốn nhìn thấy vực sâu.

Nga: Từ Chiến dịch Đặc biệt sang Tổng chiến tranh

> Có lẽ phát triển quan trọng nhất trong xung đột là sự thay đổi về tu từ và hoạt động ở Moscow. Dmitri Peskov, phát ngôn viên của Điện Kremlin, và Sergei Lavrov gần đây đã xác nhận điều mà các nhà phân tích quân sự đã nghi ngờ trong nhiều tháng: "chiến dịch quân sự đặc biệt" đã kết thúc. Đây giờ là một cuộc chiến tranh toàn diện.

Sự thay đổi thuật ngữ này không mang tính trang trí; nó có hậu quả pháp lý và hoạt động. Dưới danh nghĩa của một chiến dịch đặc biệt, một số bước leo thang và huy động đã bị hạn chế về mặt chính trị và pháp lý. Giờ đây, khi Nga thừa nhận đó là một cuộc chiến chống lại NATO (thông qua proxy), các phanh đã được tháo ra. Andrei Martyanov, một cựu sĩ quan và nhà phân tích Nga, lưu ý rằng điều này sẽ thay đổi mọi thứ về các giao thức trên chiến trường.

Trên thực địa, cuộc tiến công của Nga đã tăng tốc. Nơi mà Nga chỉ kiểm soát 50-55% Donbas vào năm 2022, giờ đây sắp củng cố 5% cuối cùng, đặc biệt là xung quanh Slovjansk. Nhưng tham vọng vươn xa hơn. Putin đã làm rõ rằng "Novorossiya" là mục tiêu. Khái niệm này bao gồm không chỉ Donbas, mà còn Zaporizhzhia, Kherson, Odessa, và cuối cùng là Kiev.

Chiến thuật đã thay đổi. Nga hiện đang tiến hành sáu cuộc tấn công lớn đồng thời, gấp ba lần khả năng so với những năm trước. Việc sử dụng bom lượn (glide bombs)

từ 500 đến 3.000 kg có tác động tàn phá đối với các vị trí của Ukraine. Những quả bom này, được phóng từ độ cao và khoảng cách lớn, phá hủy các tòa nhà và khu vực tập trung quân đội với độ chính xác và sức mạnh mà Ukraine không có câu trả lời. Kể từ năm 2023, có từ 125.000 đến 135.000 quả đạn như vậy đã được bắn.

Ngoài ra, Nga nhắm vào xương sống hậu cần của Ukraine. Bằng cách hệ thống phá hủy các trạm xăng và kho nhiên liệu, khả năng di chuyển của quân đội Ukraine và dân thường bị tê liệt. Không có dầu diesel thì không có vận tải, không có vận tải thì không có kháng cự. Đó là một chiến lược lạnh lùng, tính toán, đập tan ảo tưởng về sự phục hồi nhanh chóng của Ukraine.

Cái bẫy tuyên truyền và mối nguy hiểm cho châu Âu

Tại sao phương Tây vẫn bám vào câu chuyện về chiến thắng sắp tới của Ukraine? Larry Johnson mô tả một nhóm thảo luận với các nhà giao dịch Phố Wall và các nhân vật truyền thông vẫn mù quáng trước sự thật, được hỗ trợ bởi các báo cáo từ Crimea báo cáo sự ổn định. Sự bất hòa nhận thức này rất nguy hiểm. Khi tuyên truyền không thể tránh khỏi sụp đổ dưới sức nặng của thực tế, giới tinh hoa phương Tây sẽ tìm kiếm một con dê tế thần hoặc một lối thoát.

Sergei Karaganov, một nhà chiến lược Nga có ảnh hưởng, cảnh báo rằng phương Tây phải khôi phục sự răn đe vì Nga không còn sợ NATO nữa. Nhận thức về Nga như một "con hổ giấy" ở Brussels và Washington mời gọi sự khiêu khích. Rủi ro lớn nhất không nằm ở đối đầu trực tiếp ở Ukraine, mà ở sự tính toán sai lầm ở Bắc Âu. Phần Lan, vốn đã từ bỏ trung lập để trở thành thành viên NATO và thậm chí dung nạp vũ khí hạt nhân trên lãnh thổ của mình, đang trở thành một bàn đạp tiềm năng.

Sự nổi bật đột ngột của lãnh đạo Phần Lan trong truyền thông phương Tây cho thấy Helsinki đang được định vị như một tiền tuyến mới. Kịch bản mà Johnson phác họa thật ảm đạm nhưng hợp lý: một quốc gia NATO thực hiện một hành động khiêu khích nghiêm trọng đến mức Nga buộc phải tấn công các mục tiêu ở Đức, Anh hoặc Pháp. Điều này sẽ phục vụ như một lý do cho sự leo thang thêm, trong đó phương Tây tự trình bày mình là nạn nhân của sự gây hấn bị khiêu khích, bất chấp nhiều năm mở rộng và can thiệp.

Kết luận: Sự kết thúc của ảo tưởng

> Thế giới đang đứng trước bước ngoặt. Hoa Kỳ, suy yếu bởi những điểm yếu kinh tế nội bộ và nền tảng công nghiệp bị bào mòn, đang cố gắng duy trì sự thống trị của

mình thông qua kịch trường quân sự. Iran, ý thức được vị trí chiến lược của mình ở Eo biển Hormuz, đang viết lại các quy tắc tham chiến. Và Nga, không còn bị cản trở bởi các khung hư cấu của một "chiến dịch đặc biệt", đang bước vào nỗ lực chiến tranh toàn diện với các mục tiêu lãnh thổ rõ ràng.

Đối với châu Âu, tình hình là đáng lo ngại nhất. Bị mắc kẹt trong mạng lưới tuyên truyền của chính mình và phụ thuộc vào một đối tác Mỹ ngày càng kém tin cậy, họ đang nhảy múa trên miệng núi lửa. Những tuyên bố rằng "Ukraine đang thắng" không còn ngây thơ nữa; chúng là sự lừa dối có chủ ý chuẩn bị cho dân chúng một cú hạ cánh cứng.

Bài học từ phân tích này rất rõ ràng: thời đại của các biện pháp nửa vời và màn trình diễn ngoại giao giả tạo đã qua. Các giao thức đã bị vi phạm, dự trữ dầu đang giảm, và bom rơi nặng hơn. Những ai nhìn vào các nguồn mở sẽ không thấy hòa bình đang đến gần, mà là đường nét của một xung đột chỉ ngày càng sâu rộng hơn. Sự kiên nhẫn của Nga thực sự đã cạn kiệt. Câu hỏi không phải là liệu ảo tưởng có vỡ tan hay không, mà là thiệt hại mà các mảnh vỡ sẽ gây ra khi chúng rơi xuống.

Đối với những người quan sát như chúng tôi, những người đã chứng kiến lịch sử của khu vực từ gần, thật đau lòng khi thấy những bài học từ quá khứ bị bỏ qua vì lợi ích của các giáo điều ý thức hệ. Nhưng giống như thực tế ở Việt Nam, Afghanistan, Libya, Iraq và Iran cuối cùng luôn chiến thắng các câu chuyện, thì ở đây cũng vậy, cán cân quyền lực thực tế sẽ là trọng tài cuối cùng.

Và cán cân đó hiện đang nghiêng hẳn về phía bất lợi cho phương Tây.

https://youtu.be/bc7nBAx1LEo